Projecte Estratègic per a la Transformació Econòmica de les Terres de Lleida, Pirineu i Aran (2020-2027)

Lleida, 2 de novembre de 2020

Transformació Econòmica

Diputació de Lleida
Patronat de Promoció Econòmica

- Per què?
- Com?
- Model de gestió
- Objectius, prioritats transversals i oportunitats
- Fases i cronograma
- Pressupost
- Contribució des del món local

Transformació Econòmica

Diputació de Lleida
Patronat de Promoció Econòmica

OPORTUNITAT GLOBAL:
CANVI DE PARADIGMA

Els territoris rurals són clau per assolir una Europa verda, digital i climàticament neutra

REPTE TERRITORIAL
TRANSFORMACIÓ ECONÒMICA

El model econòmic del territori no resulta prou atractiu ni per retenir ni per captar població

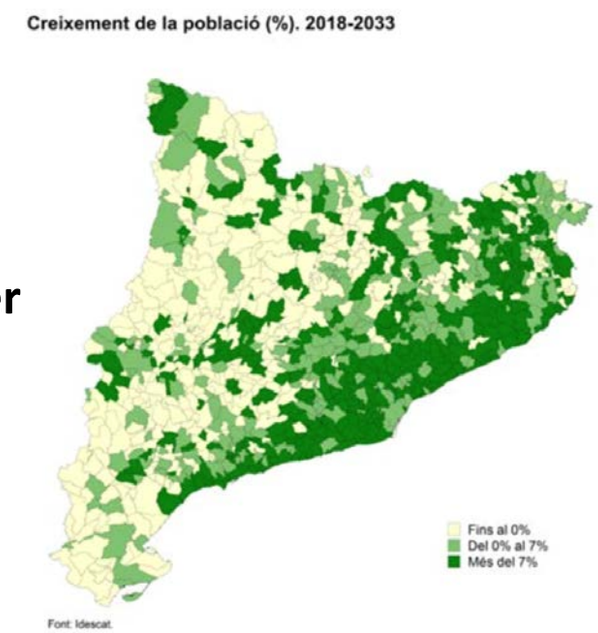

Els indicadors d'activitat i d'ocupació del territori confirmen la pèrdua de capital humà unida a una producció econòmica de baix valor afegit amb poca capacitat de generar llocs de treball atractius

Indicadors econòmics recuperació crisis 2008	Terres de Lleida, Pirineu i Aran	Catalunya
VAB acumulat 2007-2018 (Saldo crisis/recuperació)	-4,2%	+6,2%
Contracció afiliacions acumulada 2007-2008	-5,5%	+1,3%

Transformació Econòmica

Diputació de Lleida
Patronat de Promoció Econòmica

FORTALESES DEL TERRITORI DAVANT EL NOU PARADIGMA

- El **capital natural** és un recurs productiu renovable que genera, o pot generar, fluxos de béns i serveis més enllà de la producció alimentària i del turisme.
- Teixit productiu més **diversificat** que la mitja catalana, tot i que amb especificitats per àmbit territorial i amb empreses
- Tenim a l'abast el **coneixement** (científic, tecnològic i pràctic) necessari per valoritzar el potencial del territori mitjançant el desenvolupament d'**innovacions**, de caire tecnològic i no tecnològic

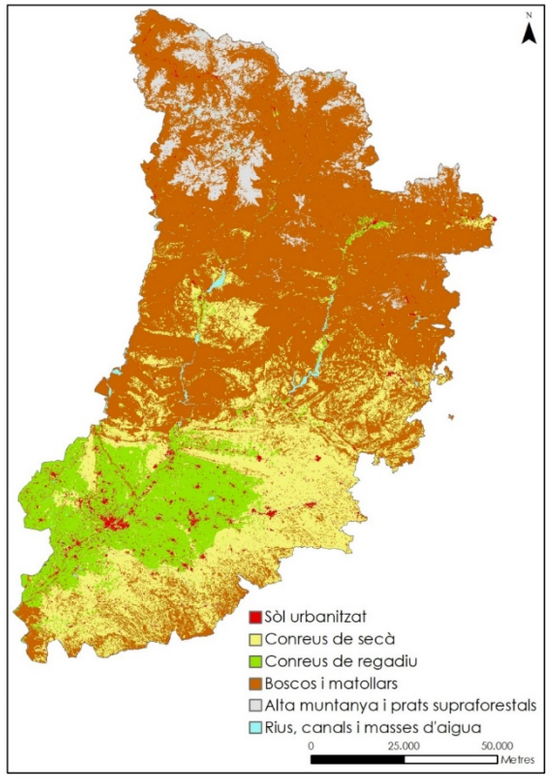

Valor afegit brut per sectors i àmbits territorials. Font: IDESCAT, 2017

Àmbit territorial	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total
Ponent	10,3%	20,8%	6,6%	62,2%	100%
Alt Pirineu i Aran	3,2%	12,0%	10,6%	74,3%	100%
Catalunya	**1,1%**	**21,0%**	**5,2%**	**72,7%**	**100%**

Transformació Econòmica

Diputació de Lleida
Patronat de Promoció Econòmica

EXEMPLE: VALORITZACIÓ MATÈRIA ORGÀNICA RESIDUAL

- Segons la UE, als territoris rurals europeus es produeixen cada any 900 milions de tones de matèria orgànica residual que poden contribuir a incrementar la disponibilitat de **segones primeres matèries** per a la producció de bio-materials.
- La utilització d'aquesta matèria, actualment considerada un residu, té la capacitat de generar entre **5 i 10 cops més de llocs de treball i entre 4 i 9 cops més valor afegit** que el seu ús com a combustible per a la producció d'energia tèrmica o bé com a substrat per al sòl.

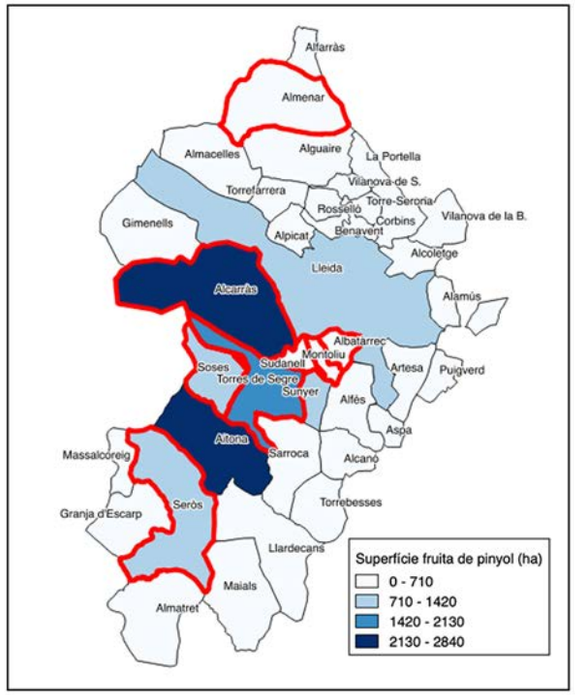

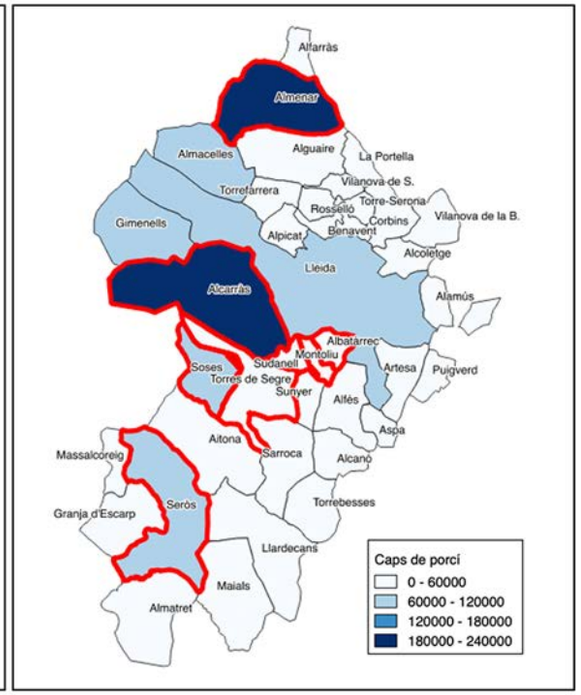

Font: Estudi realitzat en el marc del Biolab Baix Segre

AGRICULTURA							
	CONSUMS					MATERIA ORGANICA GENERADA	
24.000Ha CULTIVADES	Consum aigua (m^3)	Consum gasoil (m^3)	Producció (t)	Fertilitzant (t)	Envasos (kg)	Biomassa resid. (t)	Biomassa residual seca (tMS)
TOTAL ZONA D'ESTUDI	116.125.112	50.900	485.162	28.571	354.568	106.032	90.571

RAMADERIA							
	CONSUMS				MATERIA ORGANICA GENERADA		
650 EXPLOTACIONS RAMADERES	Consum d'aigua potable (m^3)	Consum d'energia elèctrica (kwh)	Consum d'energia per calefacció (kwh)	Consum d'aliments (kg)	Volum de dejeccions (m^3)	Pes de dejeccions (tones) [2]	Matèria seca (tones) [4]
TOTAL ZONA D'ESTUDI	2.050.241	26.544.169	47.710.736	586.952.023	682.404	541.482	79.018

possibles aprofitaments		
	Producció (t)	Preu de mercat (€)
Biopolímers	19.750,00	59.300.000
Xilosa	11.124,00	17.800.000
Lignina	21.084,00	3.200.000
		80.300.000

Transformació Econòmica

Diputació de Lleida
Patronat de Promoció Econòmica

MPLE: VALORITZACIÓ MATÈRIA ORGÀNICA RESIDUAL

Nom producte	Aspecte usual	Usos	Usos
Cel·lulosa			
Acetat de cel·lulosa.			
Glucosa			
5-Hidroximetilfurfural (5-HMF)		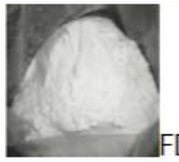 FDA	
Xilosa			

Nom producte	Aspecte usual	Usos	Usos
Xilitol			
Furfural (FAL)			
Lignina.			
Biofertilitzants			
Aminoàcids			

Transformació Econòmica

Diputació de Lleida
Patronat de Promoció Econòmica

TEORIA DE LA TRANSFORMACIÓ

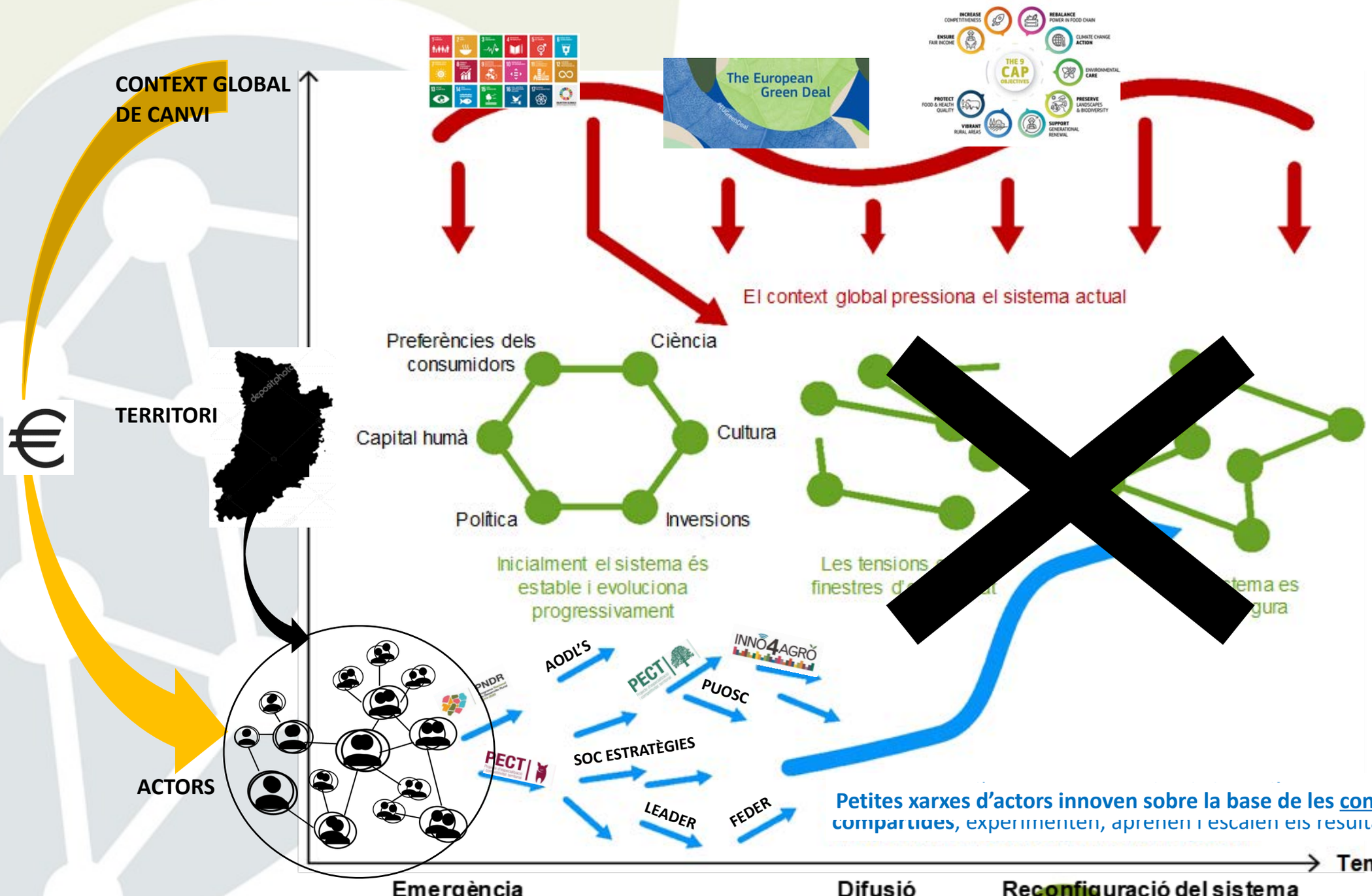

Transformació Econòmica

Diputació de Lleida
Patronat de Promoció Econòmica

FÒRMULA PER A LA TRANSFORMACIÓ

-Com volem que sigui el territori després de la transformació?
-El consens facilita la identificació dels punts en els quals cal actual per fer canviar les coses cap en la direcció desitjada

1.VISIÓ DE FUTUR COMPARTIDA

2.AGENDA COMPARTIDA

3.ECOSISTEMA D'INNOVACIÓ TERRITORIAL

-**Acció col·lectiva i sostinguda en el temps*** d'actors locals i regionals implicats en l'assoliment del repte (administració, acadèmia, empreses i societat civil)
-Treballen plegats per **avançar cap a la visió de futur** mitjançant un model de **governança participativa**,
-Ho fan co-identificant les barreres actuals i co-definint solucions per superar-les.

Instruments de suport a l'experimentació, validació, aprenentatge i escalat de les solucions identificades per avançar cap a la visió

*no és una estratègia lineal, és iterativa

Transformació Econòmica

Diputació de Lleida
Patronat de Promoció Econòmica

1. VISIÓ DE FUTUR COMPARTIDA

Territori basat en un model d'economia verda, circular i altament digitalitzada, que reforci sectors estratègics i afavoreix l'aparició de sectors emergents i nous models de negoci, per convertir el territori en un lloc atractiu per viure i treballar, contribuïdor actiu a l'assoliment dels ambiciosos objectius europeus

Transformació Econòmica

Diputació de Lleida
Patronat de Promoció Econòmica

2. AGENDA COMPARTIDA: PROCESSOS , IMPACTES I GOVERNANÇA

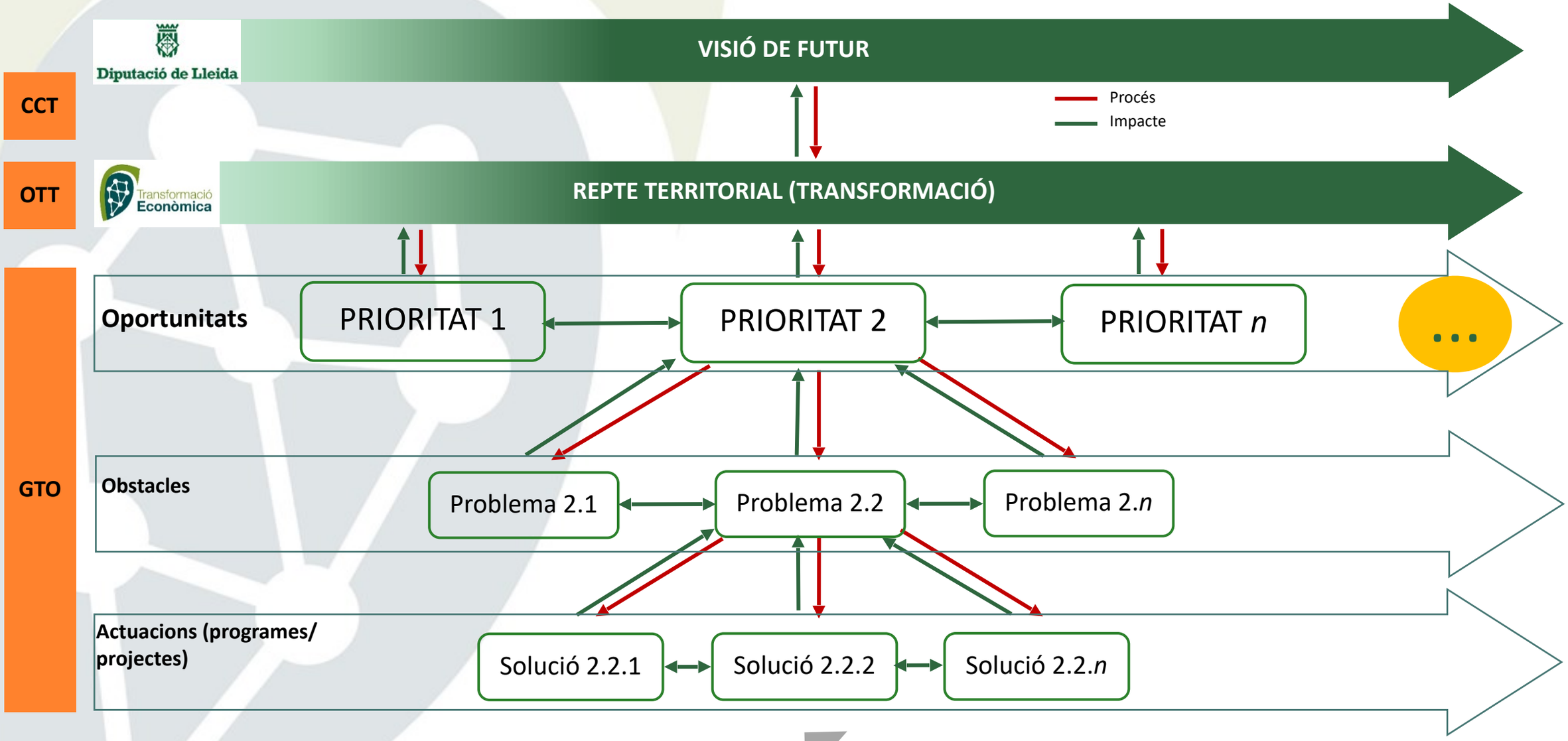

3.ECOSISTEMA D'INNOVACIÓ TERRITORIAL

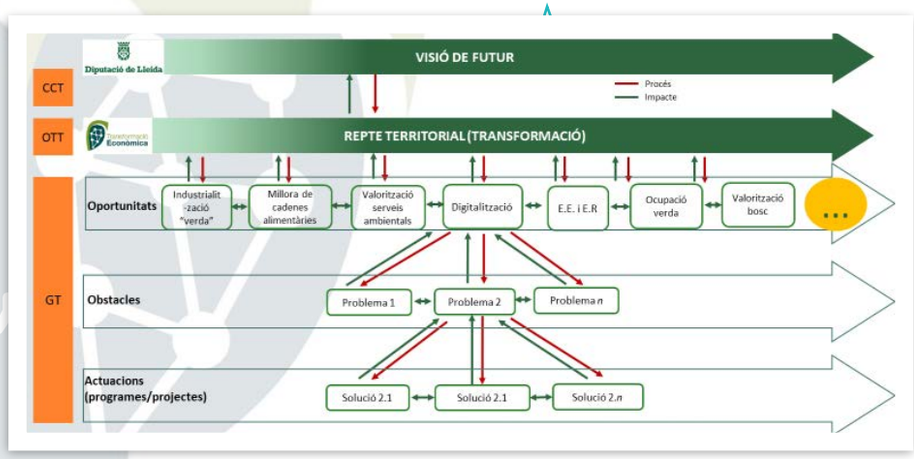

HubLabs d'innovació territorial especialitzada
(entorns físics per a l'acció col·lectiva i la innovació)

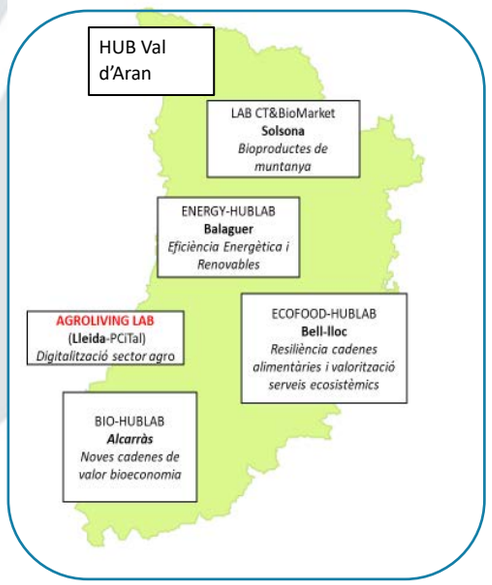

Plataforma d'oportunitats, obstacles i actuacions
(entorn virtual per a l'acció col·lectiva)

Transformació Econòmica

Diputació de Lleida
Patronat de Promoció Econòmica

FÒRMULA PER A LA TRANSFORMACIÓ

1.VISIÓ DE FUTUR COMPARTIDA

2.AGENDA COMPARTIDA

3.ECOSISTEMA D'INNOVACIÓ TERRITORIAL

CEI's→ HUBS

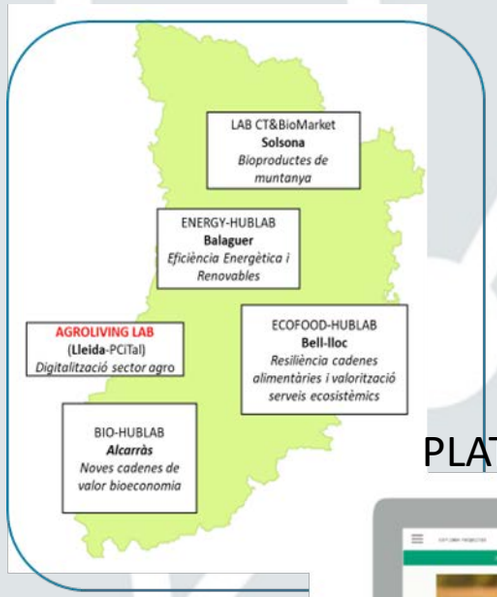

PLATAFORMA VIRTUAL

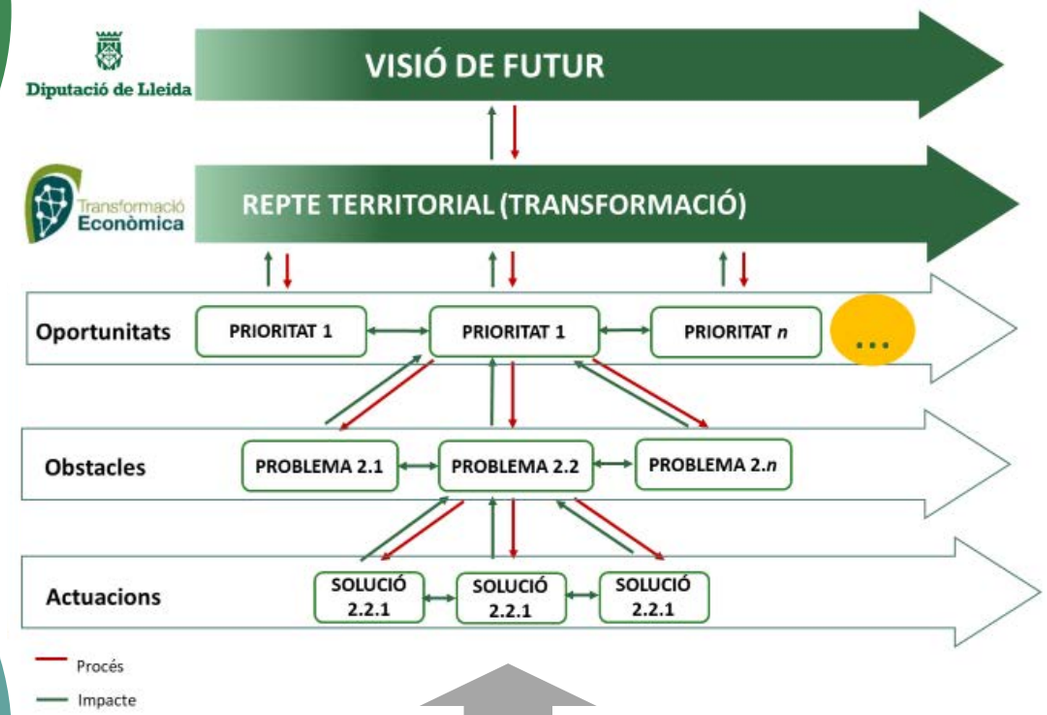

EUROPEAN COMMISSION

Transformació Econòmica

Diputació de Lleida
Patronat de Promoció Econòmica

MODEL DE GESTIÓ

Diputació de Lleida

Consell Consultiu de la Transformació (CCT)

Patronat de Promoció Econòmica

Generalitat de Catalunya

Transformació Econòmica

Oficina Tècnica de la Transformació (OTT)

GTO1 | GTO2 | GTO3

GTO4 | GTO5 | GTO*n*

PROGRAMES/PROJECTES/ACTUACIONS 2021-2027

ECOSISTEMA D'INNOVACIÓ TERRITORIAL

ceeilleida – centre europeu d'empreses i innovació

GLOBALLEIDA – PERSONES EMPRESES TERRITORI

Altres serveis al DEL i la promoció econòmica

- **Promoció econòmica**:
  - -Teixit productiu
  - -Projecció exterior
  - -Mercat de treball
- **Desenvolupament local:**
  - -Observatori socioeconòmic
  - -Clima, energia i ODS
- **Gestió projectes**

Transformació Econòmica

Diputació de Lleida – Patronat de Promoció Econòmica

OBJECTIUS ESTRATÈGICS I PRIORITATS TRANSVERSALS

- OE1. Assegurar la viabilitat econòmica, social i ambiental de la producció agrícola, ramadera i forestal
- OE2. Enfortir la competitivitat del territori i la creació de llocs de treball, mitjançant l'impuls d'activitats emergents vinculades a les oportunitats identificades en la visió de futur compartida del territori
- OE3. Capturar el valor de la digitalització en benefici de la competitivitat i eficiència del teixit productiu, de la millora dels serveis de les administracions públiques i de la inclusió social
- OE4. Impulsar un model de gestió sostenible del capital natural del territori, que n'asseguri la seva preservació, productivitat i contribució a la neutralitat climàtica
- OE5. Afavorir el desenvolupament d'una sòlida base de capital humà arrelada al territori.

- PT1.Transformació intel·ligent: innovació oberta i col·laborativa i la generació de coneixement i valor compartit
- PT2. Transformació justa: reequilibri territorial, igualtat d'oportunitats i benestar

Transformació Econòmica

Diputació de Lleida
Patronat de Promoció Econòmica

OPORTUNITATS DE L'AGENDA COMPARTIDA

1. **Valorització de la matèria orgànica disponible**, a través d'un nou teixit industrial , vinculat a noves i millorades cadenes de valor en l'àmbit de la bioeconomia circular, que reforcin sectors com l'agroalimentari o els dels serveis i constitueixin a la vegada motors d'atracció d'inversions i talent.

2. **Millora de les cadenes alimentàries**, per fer-les més resilients, competitives i eficients en l'ús dels recursos, atractives per al necessari relleu generacional del sector.

3. **Valorització dels serveis mediambientals** per reforçar un model turístic lligat a l'oci, el lleure i la cultura vinculat a la riquesa natural i alhora per fer emergir nous models de negoci vinculats a la preservació i recuperació de la biodiversitat, la preservació del sòl o la gestió de l'aigua, entre d'altres.

4. **Valorització dels boscos** per generar cadenes de valor i nous models de negoci en l'àmbit agroforestal, que alhora contribueixen a millorar la gestió forestal i minimitzar el risc d'incendis.

5. **Digitalització**. Les noves tecnologies obren un ventall d'oportunitats, en benefici de l'acceleració de les altres oportunitats identificades i també com a sector de serveis emergent al territori que cal consolidar i incrementar.

6. **Ocupació verda**: formació, capacitació i aprenentatge per respondre a les necessitats del nou model, creació de nous llocs de treball atractius i de qualitat en l'entorn proper.

7. **Eficiència energètica i generació d'energies renovables** per fer possible un model energètic just, descentralitzat i generador de valor al territori

FASES I CRONOGRAMA

1. Entendre el repte i preparar la base per a l'acció col·lectiva

2. Codissenyar i provar solucions innovadores

3. Assolir impacte sistèmic: avançar cap a la visió compartida

1.1 Definir i consensuar una **visió de futur compartida**
1.2 Concretar les **prioritats inicials** de l'agenda **(OPORTUNITATS)**
1.3 **Definir i articular** un primer model de **governança(CCT+OTT+GTO)**
1.4. Assentar les bases de **l'ecosistema d'innovació (PECT's, Plataforma de reptes, projectes en curs)**

2.1 Codissenyar noves **solucions (PORTFOLI DE PROJECTES)** per als problemes identificats i provar-les
2.2 **Validar i consolidar** model de **governança** i sistema de **monitoratge (INDICADORS)**
2.3 Validar i ampliar l'ecosistema segons les prioritats **(CEI's → Hubs)**

3.1 **Reproduir i escalar** les solucions provades

- Implicar actors rellevants i reforçar el seu compromís amb la visió de futur compartida.
- Desenvolupar el model de governança i enes de suport per a l'acció col·lectiva, per al monitoratge i per a l'aprenentatge estratègic

Fase 1 (2020-2022)

Fase 2 (2023-2027)

Transformació Econòmica

Diputació de Lleida
Patronat de Promoció Econòmica

PRESSUPOST FASE 1

PROJECTES I INICIATIVES PER POSAR EN MARXA LA TRANSFORMACIÓ	MATÈRIA ORGÀNICA	CADENES ALIMENTÀRIES	SERVEIS ECOSISTÈMICS	VALORITZACIÓ BOSC	EF.ENERG. I RENOVABLES	DIGITA-LITZACIÓ	OCUPACIÓ VERDA	PRESSUPOST (IVA INCLÒS)	A CÀRREC DE LA DIPUTACIÓ	PERÍODE D'EXECUCIÓ	FONS	CONVOCATÒRIA
Forest4Local (DdLL, CC, Ajuntaments)				●	●			*3.900.000 €*	*2.925.000 €*	2018-2022	FEDER 2014-2020	Eixos 4-6
IMBIOFUST (UdL)	●			●				*800.000 €*	*100.000 €*	2018-2021	FEDER 2014-2020	PECT
INNOVATRUF (UdL)		●		●				*300.000 €*	*102.000 €*	2018-2021	FEDER 2014-2020	PECT
PLANIFICACIÓ I MOBILITZACIÓ FUSTA PIRINEU (CTFC)				●				*500.000 €*	*361.000 €*	2018-2021	FEDER 2014-2020	PECT
VALORITZACIÓ FUSTA PIRINEU (CTFC)	●			●				*600.000 €*	*174.000 €*	2018-2021	FEDER 2014-2020	PECT
Laboratori de vigilància i divulgació tecnològica (PCiTAL)	●	●	●	●	●	●		*175.000 €*	*0 €*	*2018-2021*	FEDER 2014-2020	PECT
Agroliving Lab - Paeria		●				●		*1.900.000 €*	*400.000 €*	*2018-2022*	FEDER 2014-2020	PECT
Innovació regadiu nous cultius S&G (IRTA)		●				●		*800.000 €*	*200.000 €*	*2018-2022*	FEDER 2014-2020	PECT
Innovació tecnològica producció oli (IRTA)		●				●		*300.000 €*	*75.000 €*	*2018-2022*	FEDER 2014-2020	PECT
Planta pilot tecnologies aliments innovadors amb interés gastronòmic (UdL)		●				●		*400.000 €*	*0 €*	*2018-2021*	FEDER 2014-2020	PECT
Observatori Recursos Endògens (Patronat)	●	●	●	●	●			829.456 €	829.456 €	2021-2022	GENERALITAT	PECT
Demanda Agrobiofood: nous models productius (FCAC)-PECT AGROBIOFOOD		●						562.394 €	112.479 €	2021-2022	GENERALITAT	PECT
Espai TEST-BIOKM0 (Ajuntaemnt Alcarràs)- PECT GREEN&CIRCULAR	●							390.837 €	78.167 €	2021-2022	GENERALITAT	PECT
FLY PROTEIN: pilot producció font de proteïnes a partir d'insectes (IRTA)-PECT GREEN&CIRCULAR	●							228.169 €	45.634 €	2021-2022	GENERALITAT	PECT
Lab-CT&biomarket (CTFC)-PECT BIOMARKETS	●			●				881.000 €	176.200 €	2021-2022	GENERALITAT	PECT
Espai LIES: infraestructura singular d'I+D+i en sistemes energètics i sostenibilitat (UdL) -PECT GREEN&CIRCULAR					●			712.327 €	178.082 €	2021-2022	GENERALITAT	PECT
Plant Health Innovation Hub (IRTA)-PECT AGROBIOFOOD		●	●					954.035 €	190.807 €	2021-2022	GENERALITAT	PECT
ECOFOOD Hub lab (Ajuntament de Bell-lloc d'Urgell) PECT AGROBIOFOOD		●						681.938 €	136.388 €	2021-2022	GENERALITAT	PECT
ENERGY-HUB LAB (Ajuntament de Balaguer)- PECT GREEN&CIRCULAR)					●			*437.507 €*	*200.000 €*	*2018-2022*	FEDER 2014-2020	PECT
Espais TEST Agraris (ARCA)-PECT AGROBIOFOOD		●						303.846 €	60.769 €	2021-2022	GENERALITAT	PECT
Laboratori 5G - INICIATIVA LLEIDA ON (Cambra de Comerç)						●		515.000 €	85.000 €	2020-2022**	GENERALITAT	PECT
REGADIU ECOSISTEMIC: pilot serveis ecosistemes modernització regadiu Canals d'Urgell (CGRCU) PECT AGROBIOFOOD			●					869.907 €	173.981 €	2021-2022	GENERALITAT	PECT
Definició de models de negoci i benchmarking bioeconomia (Biolab Baix Segre)	●							51.295 €	0 €	2020-2021	FSE 2014-2020	SOC
Protocol i ajuts a la Certificació Energètica Edificis (Patronat)					●			40.000 €	40.000 €	2020-2021	DIPUTACIO	
OFICINA TÈCNICA DE LA TRANSFORMACIÓ (Diputació+GENCAT)	●	●	●	●	●	●	●	543.000 €	543.000 €	2020-2023	GENERALITAT	PECT
Plataforma de reptes de la transformació (Patronat)	●	●	●	●	●	●	●	50.000	50.000	2020-2022	DIPUTACIO	
Definició model de governança transformació (Patronat)	●	●	●	●	●	●	●	19.000 €	19.000 €	2020-2021	FSE 2014-2020	SOC projectes estratègics
Digital Innovation Hub Agroforestal Catalunya (GT Digitalització)		●		●								
SUBTOTAL PROJECTES REORIENTATS A LA TRANSFORMACIÓ (anteriors a 2019)								**10.112.507 €**				
SUBTOTAL PROJECTES ORIENTATS A LA TRANSFORMACIÓ (a partir de 2019)								**8.069.711 €**				
TOTAL RECURSOS VINCULATS A LA TRANSFORMACIÓ								**17.744.711 €**	**7.255.963 €**	**41%**		

ció de Lleida
Promoció Econòmica

CONTRIBUCIONS DEL MÓN LOCAL A LA TRANSFORMACIÓ

- Implicar-se en la construcció col·laborativa de la **visió de futur compartida del territori,** que contempli les singularitats dels nostres municipis, però sense que aquestes esdevinguin un factor delimitador, sinó agregador.
- Contribuir a **alinear i reforçar els recursos tècnics disponibles** per fer extensibles els processos previstos a tot el territori.
- Impulsar la **participació de la ciutadania, dels actors econòmics locals i de la pròpia administració local** en els diferents processos previstos i a través dels instruments que s'estan desenvolupant. L'agenda compartida no és una agenda de l'administració, és del territori.
- Facilitar l'articulació de la col·laboració dels actors per avançar cap a la visió al voltant d'**àrees geogràfiques amb necessitats i potencialitats diferenciadores**, com és el cas de l'àmbit Ponent i l'àmbit Pirineu, i que no tenen perquè coincidir amb els límits administratius.
- Garantir que la **transformació** sigui **equitativa i justa** en termes econòmics, socials i ambientals
- Habilitar l'**ecosistema d'innovació territorial descentralitzat**, amb instruments de gestió que facilitin, de manera cíclica, la identificació, experimentació i escalabilitat de projectes, iniciatives o actuacions que puguin contribuir, en els propers anys, a l'assoliment de la visió de futur compartida.

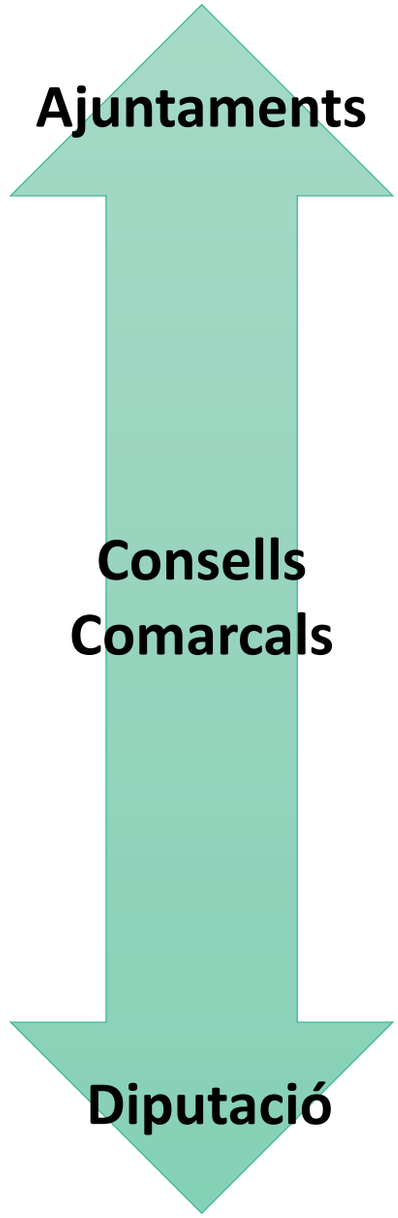

Transformació Econòmica

Diputació de Lleida
Patronat de Promoció Econòmica

Diputació de Lleida

GRÀCIES PER LA VOSTRA ATENCIÓ

DUBTES?

Ens interessa molt saber la vostra opinió: https://app.sli.do/event/iktcsh5i

Transformació Econòmica

Diputació de Lleida
Patronat de Promoció Econòmica